

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

DAGINSTITUTION LYNGEN

HØJE TAASTRUP KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Daginstitution Lyngen - Hvem er vi	2
I Høje-Tåstrup Kommune arbejder vi ud fra 3 grundværdier:	2
Det pædagogiske grundlag – beskrivelse af elementerne	2
Lyngens pædagogiske grundlag.....	3
Pædagogisk læringsmiljø	4
Samarbejde med forældre om børns læring	5
Børn i udsatte positioner.....	5
Sammenhæng til børnehaveklassen	5
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	6
Inddragelse af lokalsamfundet.....	6
De seks læreplanstemaer	7
Alsidig personlig udvikling	7
Social udvikling.....	9
Kommunikation og sprog.....	11
Krop, sanser og bevægelse.....	13
Natur, udeliv og science	15
Kultur, æstetik og fællesskab.....	17

Daginstitution Lyngen - Hvem er vi

Lyngen er en integreret daginstitution bestående af to vuggestuegrupper og to børnehavegrupper. Institutionen ligger i et ressourcestærkt område i Fløng ved Hedehusene. Her er vi omgivet af natur og vi bruger nærområdet til at tage på tur i.

Vores faglige fokus er rettet mod et anerkendende og udviklingsstøttende samspil med børnene, hvor vi blandt andet er optaget af at se og følge børnenes initiativer. For at kunne understøtte børnene bedst muligt stræber vi os på at være nysgerrige og åbne voksne.

Vi arbejder med udgangspunkt i den styrkede læreplan, og har særligt fokus på et ressourceorienteret barnesyn, hvor det at være barn, har værdi i sig selv. Vi har fokus på mestring og det, der lykkes for børnene.

I Høje-Taastrup Kommune arbejder vi ud fra 3 grundværdier:

- Vi har høje ambitioner for alle børn - alle har talenter og ressourcer.
- Vi understøtter udviklingen af livsglade engagerede, nysgerrige børn, der er medskabere af deres liv.
- Børn har ret til kontinuerlig læring i legende, demokratiske fællesskaber.

Det pædagogiske grundlag – beskrivelse af elementerne

De centrale elementer i det pædagogiske grundlag er:

- **Børnesyn.** *Det at være barn har værdi i sig selv.*
- **Dannelse og børneperspektiv.** *Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.*
- **Leg.** *Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.*
- **Læring.** *Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.*
- **Børnefællesskaber.** *Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.*
- **Pædagogisk læringsmiljø.** *Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.*

- **Forældresamarbejde.** *Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.*
- **Børn i udsatte positioner.** *Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter*
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** *Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”*

Lyngens pædagogiske grundlag

(Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, samt leg, læring og børnefællesskaber)

I Lyngen tror vi på, at alle har talenter og ressourcer, og børn har ret til kontinuerlig læring i legende og demokratiske fællesskaber. Vi stræber efter at udvide børnenes forståelser, skabe bedst mulige vilkår for deres læring og gøre dem til aktive medskabere af deres liv. Vi skifter mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene for at understøtte udviklingen af livsglade, engagerede og nysgerrige børn.

Vi er optaget af, hvordan vi skaber de bedste udviklingsbetingelser for børnene følelsesmæssige udvikling, og hvordan vi møder barnet. Hvad bringer vi selv med ind i relationen til børnene, og hvordan vi hjælper børnene henimod et trygt tilknytningsmønster.

Vi har arbejder med samspilselementerne fra Marte Meo:

- At se og følge børns initiativer
- At vente
- At bekræfte
- At benævne
- At sætte ord på sig selv
- At udvælge et mere hensigtsmæssigt initiativ
- Turtagning
- Kæde sammen
- Positiv ledelse

Derudover har vi også et fokus på øjenkontakt, stemmeføring, brug spørgsmål, brug af barnets navn, samt rytme og tempo i samspillet. Alt sammen faktorer, som har betydning for et udviklingsstøttende samspil.

Vi er blevet opmærksomme på, at det vi tænker om barnet, ordene vi siger til barnet og hvordan vi siger dem, er afgørende for, om vi støtter barnets selvregulering. Det er afgørende for barnet, at vi viser forståelse for barnets følelser, uden selv at være i affekt, når vi gør det, så får vi mulighed for at møde barnet omsorgsfulgt og tilbyde vores hjælp.

Når vi får nye børn på stuerne, så oplever vi, at det kan være en stor omvæltning for dem, og de har brug for tryghed, og har brug for at vide, at der er en tilgængelig voksne, som de kan søge hen til, hvis de bliver utrygge. Vi er opmærksomme på at sætte ord på os selv, så skaber det forudsigelighed for børnene (alle aldre), vi voksne bliver forudsigelige for barnet, hvilket skaber tryghed for børnene både i vuggestuen og børnehaven.

Vi har haft et barn, som ikke var faldet helt til. Det kom til udtryk ved, at barnet ofte græd i løbet af dagen og ville være hos en voksen. I den forbindelse fik vi skærpet opmærksomheden på, at vi fik sat ord på os selv, så barnet hele tiden vidste hvor den voksne var. Når vi var på stuen, så aftalte hvilken voksen, som havde ansvaret for at være den trygge havn for barnet. Der hvor barnet hele tiden kunne søge hen, hvis det havde brug for det. Det kunne også blot være øjenkontakt og et smil på afstand, som barnet søgte. Det vigtigste var, at den voksne var tilgængelig.

Hvis den voksne skulle hjælpe et andet barn, så blev der sagt: "Ole, jeg skal lige hjælpe hans på toilettet, så kommer jeg tilbage igen". Når den voksne kom tilbage, blev der sagt: "Så Ole, nu er jeg tilbage igen".

Vi oplevede hurtigt en effekt hos barnet, hvor det ikke græd i samme omfang, og barnet blev mere nysgerrig og fik lyst til at udforske stuen.

Alle navne er fiktive

Børnene skal mødes af nærværende og omsorgsfulde voksne, som tager udgangspunkt i børnenes forskellige forudsætninger og kompetencer. Vi bestræber os på at skabe et trygt og stimulerende læringsmiljø, hvor det pædagogisk læringsmiljø tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og mulighed for deltagelse. Det betyder også, at de fysiske rammer for læringsmiljøet er foranderligt og kan ændre sig alt efter børnegruppens sammensætning og forskellige behov.

Vi har fokus på organiseringen af hverdag for børnene, hvor vi i høj grad har fokus på at dele børnene i mindre grupper. Vi erfarer at overgangene i hverdagen bliver mere overskuelig for børnene. At være i mindre grupper skaber mulighed for mere nærvær, og en bedre forudsætning for, at alle børn føler sig set og hørt. Ligeledes har vi erfaret, at de mindre børnegrupper skaber et læringsmiljø, hvor børnene får øje på hinanden og der er færre konflikter. Børnene skal ikke kæmpe om tingene.

Børn i udsatte positioner har bedre deltagelsesmuligheder, hvor der skabes en anden fortælling om barnet.

Nogle stuer arbejder med visualisering, hvor de ved hjælp af billeder har gjort det synligt for børnene hvilken voksen de skulle være sammen med, og hvad de skal lave.

Samarbejde med forældre om børns læring

Et godt samarbejde mellem forældre og pædagogisk personale skaber sammenhæng i børns liv på tværs af hjem og dagtilbud, samt øger både det pædagogiske personales og forældres indsigt i barnets liv.

Derfor vægter vi i Lyngen samarbejdet højt, og vi forsøger at binde barnets forskellige arenaer sammen, hvor både forældrenes og det pædagogiske personalets unikke viden om barnet kommer i spil. Vi tilstræber en god hverdagskontakt til alle forældre, samt en åben, ærlig og respektfuld dialog omkring stort og småt i barnets liv.

Vores arbejde med børnesynet og generelt menneskesynet, har sat tråde i forældresamarbejdet, hvor vi er blevet mere nysgerrige i samarbejdet, og vægter forældrenes perspektiv højt. At det ikke er vores dagsorden der fylder, men at vi er blevet langt mere opmærksomme på at invitere forældrenes perspektiver ind.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det er vigtigt for os, at børnene føler sig trygge, og har positive forventninger til deres kommende skole, da det typisk skaber rammer for en bedre skolestart bedre end børn, der er ængstelige og usikre omkring overgangen. Det er derfor afgørende for børnenes trivsel, at der bygges bro mellem dagtilbud, hjem, SFO og skole - og, at børnene involveres og inddrages i det kommende skift mellem dagtilbud og skole.

Høje-Taastrup Kommunes fælles principper for samarbejdet om overgange i børn og unges liv:

1. Vi sikrer kvalitet og sammenhæng i samarbejdet om overgange i børn og unges liv.
2. Vi sikrer overlevering af relevant viden.
3. Vi sikrer barnets/den unges trivsel, læring og en plads i fællesskabet.
4. Vi sikrer et ligeværdigt og respektfuldt samarbejde med forældrene

For at sikre oplevelsen af sammenhæng for det enkelte barn, skal de fire fælles principper for samarbejdet om overgange i børns liv altid anvendes i overgangsarbejdet.

Princippet om at sikre kvalitet og sammenhæng i samarbejdet omkring overgange handler om:

- At medarbejderne har tilstrækkelig viden og er velforberejede på at tage imod alle børn.
- At børn oplever sammenhæng og helhed fra dagtilbud til skole.

I løbet af barnets sidste år i børnehaven, og i løbet af barnets første tid på skolen i før-SFO, skal personalet gennemføre aktiviteter baseret på temaerne i "Her er jeg i fællesskabet".

Det er personalets opgave at sikre, at alle børn får en stemme i fællesskabet og at arbejde med, hvordan man i et fællesskab kan blive enige om at fremhæve 1-3 aktiviteter inden for hvert af de seks læreplanstemaer.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Både vuggestuen og børnehaven benytter sig af de faciliteter, som er i Fløng. Blandt andet de lokale legepladser og generelt de naturskønne omgivelser i nærområdet. Derudover besøger vi hvert år Fløng Kirke i forbindelse med påske og jul.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Jeg kan selv:

- vælge, hvad jeg vil lave eller lege
- finde spændende legetøj at lege med
- bestemme, om jeg vil være med i en leg
- sige og udtrykke, hvad jeg tænker og føler

Jeg kan sammen med de andre børn:

- finde legetøj, vi skal lege med på legepladsen
- deltage i forskellige aktiviteter og ture
- have det sjovt, grine og finde på lege
- nogle gange bestemme, hvor vi skal hen på tur

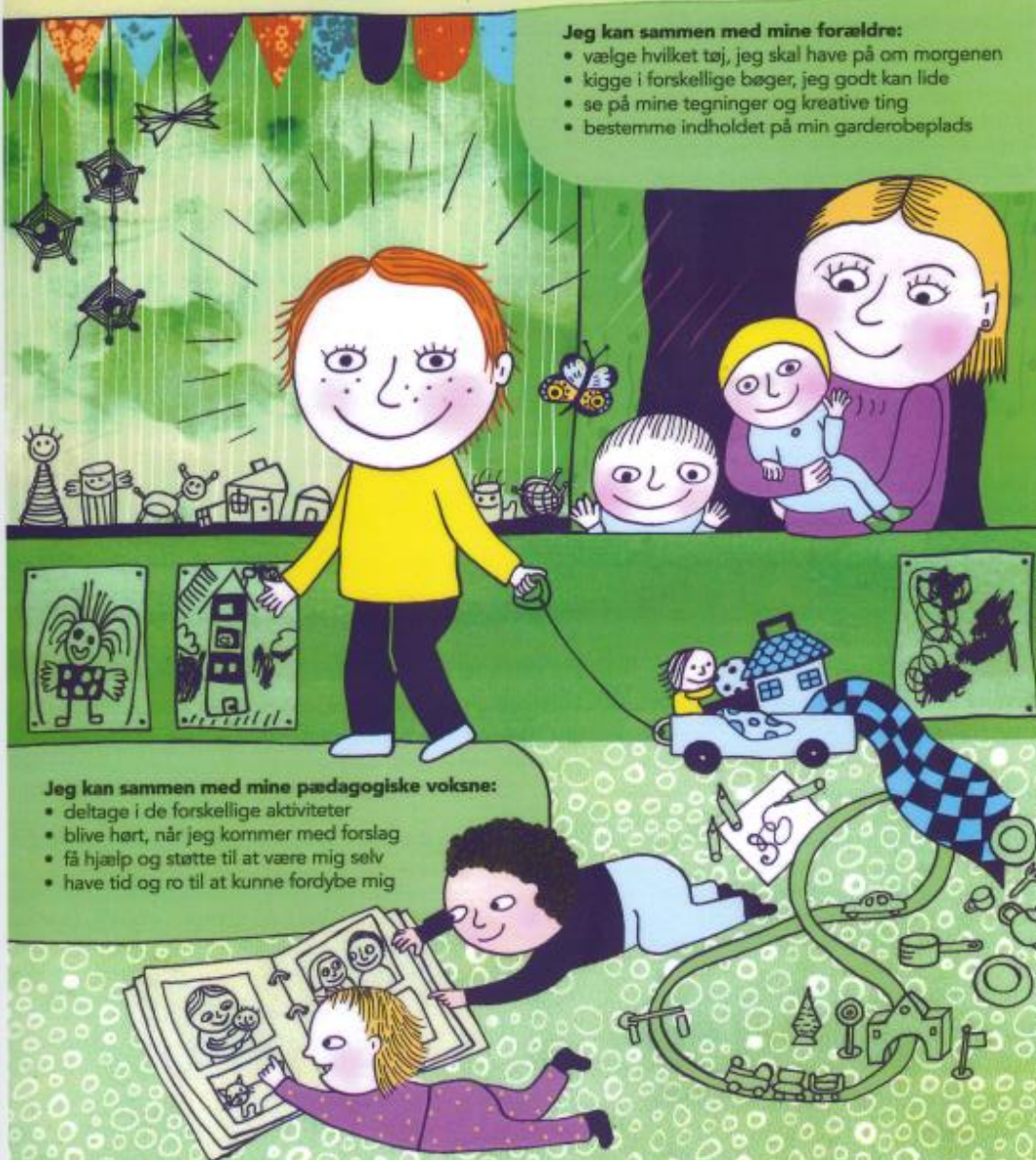
0-5 ÅR
Alsidig personlig udvikling

Jeg kan sammen med mine forældre:

- vælge hvilket tøj, jeg skal have på om morgenen
- kigge i forskellige bøger, jeg godt kan lide
- se på mine tegninger og kreative ting
- bestemme indholdet på min garderobeplads

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- deltage i de forskellige aktiviteter
- blive hørt, når jeg kommer med forslag
- få hjælp og støtte til at være mig selv
- have tid og ro til at kunne fordybe mig

The illustration depicts a young child with red hair in a yellow shirt pulling a blue toy car with a house on top. The child is surrounded by various toys and drawings, including a checkered blanket, a toy house, and several drawings of people and objects. In the background, there are colorful bunting flags and a butterfly. The scene is set in a green, outdoor-like environment.

Illustration af Børneskulpturen, H. Sørensen, Børns Hus, København, 2018. © 2018 DDB&O

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

For at barnet kan udvikle sig er det en forudsætning, at barnet føler sig trygt. Vores pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Dette skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. I Lyngen arbejder vi på at sikre et inkluderende miljø, der understøtter det enkelte barns udviklingsniveau. Vi respekterer børnenes forskelligheder og forståelse for, at børnene har forskellige behov.

Hverdagen i institutionen er en kendt ramme med en fast struktur. Personalet lytter til, hvad børnene er optagede af og igangsætter aktiviteter, der tager udgangspunkt i børnenes spor. Vi sikrer skift af aktiviteter mellem højt og lavt aktivitetsniveau igennem dagen.

Eksempel på dette er at øve finmotoriske aktiviteter som perleplader og igangsætte fangeleg på legepladsen.

I børnenes frie leg hjælper vi børnene ind i fællesskaber. Dette gør vi f.eks. ved at guide barnet i at sætte ord på intentioner og følelser.

Et eksempel fra hverdagen:

På legepladsen sidder et barn for sig selv og ser trist ud. Ved siden af snurrer tre piger rundt på en karrusel, en voksen benævner barnet: "Du sidder her for dig selv. Du er ked af det". Barnet peger på karrusellen. Den voksne: "Du vil også gerne op og lege på karussellen?". Barnet nikker. "Vi kan spørge pigerne, om du må være med i legen?". Barnet nikker. Den voksne hjælper barnet ind i legen ved at hjælpe pigen med at spørge ind til, om hun må være med i legen og benævner, hvor sjov legen ser ud. Pigerne på karrusellen føler sig set og at legen er værdifuld, fordi der er andre, der bemærker og italesætter, at legen er god og sjov. Barnet registrerer sine egne følelser og får øvet sig i at byde sig ind i en I

Social udvikling

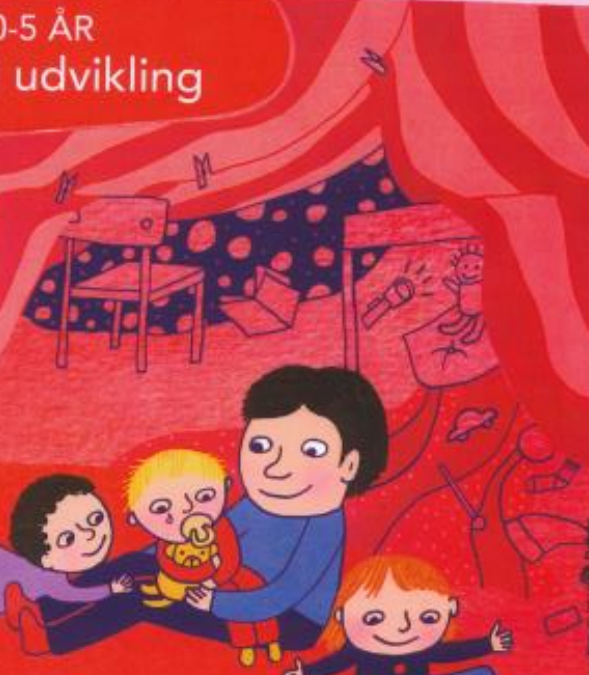
Jeg kan selv:

- være sød og god mod de andre børn
- finde på ting, der skal med i en leg
- bestemme, hvor og med hvem jeg vil lege
- mærke Indeni, når jeg har en god ven

0-5 ÅR
Social udvikling

Jeg kan sammen med de andre børn:

- finde på lege, hvor vi klæder os ud (rolleleg)
- bygge en hule med tæpper og puder (konstruktionsleg)
- gøre det samme, som de andre børn gør (parallel leg)
- være fælles om noget med de andre børn (børnefællesskab)

Jeg kan sammen med mine forældre:

- invitere mine kammerater hjem til mig
- besøge nogle af mine kammerater, hvor de bor
- tage hen på en legeplads og lege
- tale om det at være rar og sød mod andre

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- deltage i samlinger og give udtryk for min mening
- komme med forslag til, hvad vi skal lave
- finde legetøj og ting, vi kan lege med
- tale om, hvordan man er en god kammerat

© 2011 Danmarks Pædagogiske Institut

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Lyngen lære det enkelte barn f.eks. at begå sig i en gruppe ved at afprøve, udvikle og forstå nye personlige færdigheder og kompetencer i fællesskabet med andre børn og voksne omkring sig. Dette skabes i samspillet med hinanden under leg, og fælles aktiviteter. Barnet øver sig i kontakten med andre, og bliver understøttet og guidet af den voksne til dette. Barnet lærer bl.a. om hensyn til andre, empati, indsigt i forskellighed, vente på tur, glæden ved venskaber og hvordan barnet kan opnå trivsel og glæde i relationer med andre børn og voksne.

Vi arbejder bevidst med at skabe et læringsmiljø for børnene, hvor de tilbydes alderssvarende aktiviteter og legemuligheder, som er med til at udfordre og udvikle sociale kompetencer. Hvor børn har ret til kontinuerlig læring i legende, demokratiske fællesskaber.

Et eksempel fra vores dagligdag kan være det tidspunkt på dagen, hvor vi alle samles - enten ved måltiderne eller i en planlagt fælles aktivitet. Under måltidet har vi opmærksomhed på at hjælpe hinanden, skiftes til at få vores mad, hente vand til alle, snakke og grine med vores venner ved bordet osv.

Et andet eksempel kan være i en lege situation på legepladsen, hvor to børn er blevet uenige om et stykke legetøj, og her opstår måske en konflikt imellem dem, fordi de begge vil have legetøjet. Børnene øver sig med den voksnes hjælp i demokratiske lærende fællesskaber, i at kunne tilsidesætte egne behov, lytte til den anden, afgive noget eller kunne dele legetøjet med det andet barn. Måske opdager børnene, at de sammen kan skabe og udvikle nye lege sammen omkring legetøjet, hvor begge børn føler sig som en del af et fællesskab, tilgodeset og mødt i hvert deres ønsker og behov. I hverdagen er vi opmærksomme på at vores fysiske rammer tilgodeser både større grupper og mindre grupper. Således at vores legezoner understøtter børnenes mulighed for fælles leg, ro og fordybelse.

Kommunikation og sprog

0-5 ÅR
Kommunikation og sprog

Jeg kan selv:

- genkende, huske eller sige mit navn
- lære at klappe eller stave til mit navn
- høre forskel på lyde og ord
- tænke, føle, opleve og give udtryk for det

Jeg kan sammen med de andre børn:

- huske, finde på eller fortælle historier
- bruge min stemme, mimik og krop
- lege forskellige lege med bogstaver og tal
- øve mig i at sige lyde, ord og sætninger

Jeg kan sammen med mine forældre:

- tage på biblioteket og låne bøger
- vise alle mine forskellige følelser
- kigge i en bog eller en iPad og få ny viden
- øve mig i at sige forskellige ord og kende tal

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- høre rim og remser og en masse ord
- læse eller kigge i forskellige bøger
- lytte til historier, fortællinger eller musik
- fortælle eller tegne historier

Illustration af Dorthea Eibner/vevo. Illustration af Mads Eriksen. Publikumsfoto af Mads Eriksen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Lyngen skal barnet være en del af hverdagens rutiner, leg og øvrige aktiviteter. Vi skal understøtte at alle børn udvikler sprog så børnene forstår sig selv, hinanden og deres omverden. Sproget er for barnet afgørende for udvikling og empati, da sprog giver barnet mulighed for at udtrykke sig og sine tanker, følelser og behov.

Vi arbejder bevidst med at skabe et læringsmiljø for børnene, hvor de tilbydes alderssvarende aktiviteter og legemuligheder, som er med til at udfordre og udvikle sproglige kompetence

Den voksne fungerer som tydelig sproglig rollemodel for børnene med kropssprog, mimik, udtale og ordforråd, og skal være indlevende, lyttende, nysgerrig og anerkendende når man snakker med et barn. Den voksne sætter ord på det børnene er opmærksomme på og understøtter dermed deres sprog og hjælper dem til at få ord, for det som de er optaget af.

Eksempler fra hverdagen kunne være: at barnet peger på en bil og den voksne ser det og siger "det er en stor blå bil, du må gerne lege med den? " Barnet nikker og den voksne tag den ned til barnet og er med til leg.

I børnehaven kunne man ud fra sprogscreening se, at børnene ikke var så stærke i rim og remser. Ud fra det kunne man lave nogle mapper med rim og remser, som de voksne bruger sammen med børnene ved samlingen. Mapperne kunne ligge så børnene selv kan tage dem.

Vi har et tæt samarbejde med logopæd- hvis vi (voksne eller forældre) er i tvivl om barnets udvikling af sproget. Pædagogerne har også et redskab som er Rambøll hvor man har sprogtrappen som man bruger i vuggestuen og i børnehaven sprogscreener man fra 4-6 år.

Krop, sanser og bevægelse

Jeg kan selv:

- mærke og bruge hele min krop
- se, høre, lugte, smage og føle
- bestemme over min egen krop
- smile, grine og græde med mit ansigt

0-5 ÅR
Krop, sanser og bevægelse

Jeg kan sammen med mine forældre:

- gå ture, løbe eller cykle
- tage hen på en spændende legeplads
- bevæge mig, hvis vi er på en udflugt
- smage på og spise forskellig slags mad

Jeg kan sammen med de andre børn:

- kravle, gå, hoppe, hinke og løbe
- bruge mine sanser og min krop i forskellige lege
- være på legepladsen og bevæge mig
- mærke på og lege med sandet i sandkassen

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- deltage i aktiviteter, hvor jeg bruger min krop
- være udenfor og mærke det våde regnvej
- gynge, rutsje og cykle på legepladsen
- bruge og lære min krop at kende på mange måder

Illustration af Marie Priem. Foto af Dorthe Filtzenborg. © 2015

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Lyngen arbejder vi bevidst med at skabe et læringsmiljø for børnene, hvor de tilbydes aldersvarende aktiviteter og legemuligheder, som er med til at udfordre og udvikle deres motorik, sanser og mulighed for at lære deres krop at kende.

Det skal ske i et trygt miljø, der understøtter børnenes naturlige lyst til at bevæge sig og indgå i børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter med fokus på krop, sanser og bevægelse.

Vi anvender vores legepladser, hvor der er rig mulighed for, at børnene udvikler deres motoriske færdigheder, når de sammen med deres venner kan bruge deres krop og sanser i forskellige lege.

Det ujævne terræn udfordrer børnene, og de begrænses ikke i deres naturlige lyst til at bevæge sig. Børnene er derfor hele tiden i naturlig bevægelse, hvor de enten cykler, løber, hopper og gå og lign.

Vi er ude i alt slags vejr, så børnene får lov til at mærke regnvejr, vind, sne og varme fra solen, og hvordan de kan fryse eller have det varmt.

Vi går ture i nærområdet, hvor børnene oplever andre steder end de er vant til og derfor møder nye udfordringer. Børnenes udfordres og udvikles motorisk, når de skal kæmpe sig gennem en masse grene fra træer og buske, eller hvis de skal hoppe eller kravle over store træstammer og bunker med jord. De mærker deres muskler, når de skal løbe op og ned ad bakkerne.

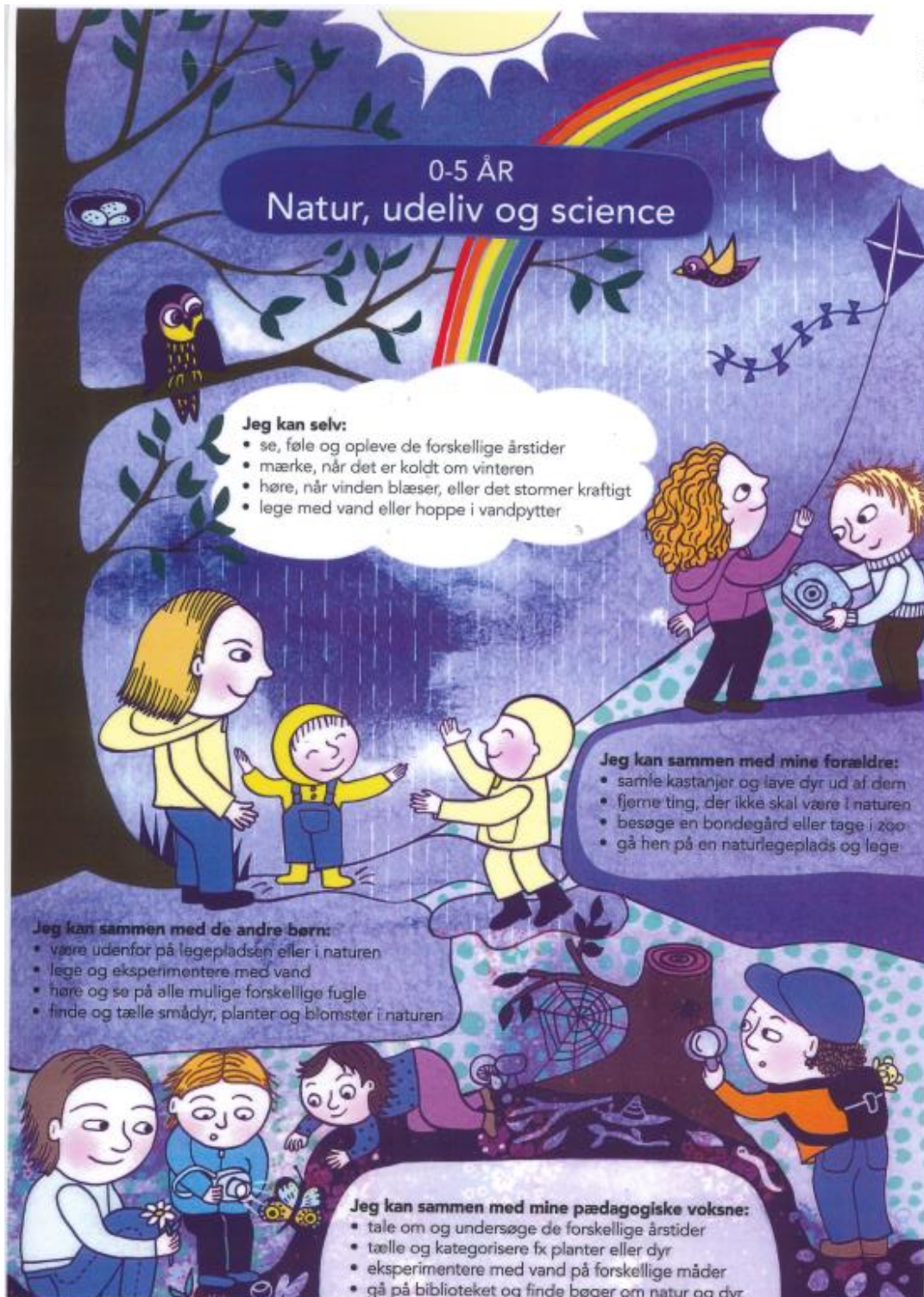
Indenfor sørger de voksne for, at børnene tilbydes forskellige aktiviteter, som stimulerer børnenes sanser. Børnene udforsker og eksperimenterer med forskellige materialer, de giver f.eks. hinanden massage, får fodbad eller mærker /føler trylledej i hænderne.

Derudover får børnene sanseoplevelser ved at dufte, smage, og røre ved maden, når de er med til måltidet. Her vil børnene i fællesskab eksperimentere med at smage på maden og få oplevelser og erfaringer med, hvad de kan lide og hvornår de er mætte/sultne.

Børnene tilbydes et læringsmiljø med aktiviteter i forskelligt tempo, så de oplever glæde ved at være i ro og i bevægelse.

Hele dagen indgår børnene i sammenhænge, hvor de har mulighed for at få nye erfaringer. Et eksempel er i garderoben, hvor børnene med udgangspunkt i deres alder, øver sig i at være mere selvhjulpne. De voksne tilpasser hjælpen og guider børnene, så børnene hele tiden udfordres og oplever succes og får erfaringer med, at de selv kan.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Temaet omhandler oplevelser i naturen, om at bruge alle sine sanser i forhold til naturen (f.eks. smage, lugte høre og se) samt de motoriske sanser (muskulær, vestibulær og taktile).

Det handler om barnet får kendskab til forskellige steder med natur, der gives mulighed for fordybelse, at eksperimentere, indsigt og erfaring med og i naturen.

Udeliv handler om forskellige lege i børnefælleskabet samt fysiske aktiviteter, som f.eks. hoppe, gyng, løbe, hinke, cykle, klatre osv., der foregår udenfor.

Science handler om at give barnet indsigt i naturens kredsløb, naturens lovmæssigheder og naturfænomener, som f.eks. mørke, lys, varme, kulde, vådt, tørt, elektricitet, magnetisme, luftstrømme, matematisk for-forståelse for f.eks. tælle fugle-dyr eller planter.

I Lyngen arbejder vi med en undersøgende, nysgerrig og eksperimenterende tilgang eks. på legepladsen, hvor vi undersøger hvor vi kan finde dyr, hvor bor de? Vi finder eks. grankogler, undersøger og eksperimenterer med hvor kan man finde flere?

Vi taler med børnene om årstider og vejret om kulde, varme, blæst og regn mens vi oplever dette.

Et andet eksempel kunne være, at vi sammen med børnene vil undersøge hvordan kan vi få drager til at flyve. Vi starter med at finde ud af: Hvad er en drage? Hvordan kan den laves? Se. f.eks. på Youtube, låner bøger på bibliotek, hvad ved børnene om drager. Finde naturmaterialer til at lave dragen. Hvor mange ting skal bruges? Skal det blæse, når den skal flyve? Vi undersøger hvad vind er og hvornår det blæser nok til, at dragen kan flyve ved, at børnene afprøver flyvning ved forskellig vindstyrke og evt. filmer det.

Kultur, æstetik og fællesskab

Jeg kan selv:

- opleve verden og livet omkring mig
- se på billeder, kunst, husa, mennesker og dyr
- kende min identitet, familie og baggrund
- sætse, bruge min fantasi og være kreativ

0-5 ÅR
Kultur, æstetik og fællesskab

Jeg kan sammen med de andre børn:

- være en del af fællesskabet med de andre børn
- bruge min fantasi, tegne og male
- se på ting fra forskellige lande
- kløge i bøger med kunst eller eventyr

Jeg kan sammen med mine forældre:

- gå på museum og se på malerier
- se teater, tegnefilm eller børnefilm
- rejse til steder med forskellige folk
- finde postkort, når jeg er ude at rejse

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- få trykthed, omsorg, nærvær og hjælp
- se på forskellig slags kunst og kultur
- bruge fx en iPad til at finde ny viden
- være eksperimenterende og skabende

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Lyngen skal det pædagogiske læringsmiljø understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Børnene skal opleve, at deres mening og måde at forvalte leg, venskaber og konflikter bliver mødt med nysgerrighed og respekt. Børnene bliver medskabende af en børnekultur i institutionen, hvor de sætter deres præg igennem de forskellige produkter som de udvikler.

Derudover skal det enkelte barn opleve, at det bliver hørt, set og forstået og har indflydelse på, hvad der fx skal leges med.

Pædagogerne skaber rammer som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed og pædagogerne sikrer, at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Eksempler fra hverdagen:

Ved højtider, vil børnene kunne høre om traditioner som fx jul, påske, mm. Når vi synger og hører historier, oplever barnet en glæde og får måske lyst til at fortælle om egne oplevelser. Her vil barnet også få mulighed for at høre andre børn fortælle, om en evt. anden og anderledes måde at gøre ting /traditioner på.

Når vi til samling snakker om, hvor børnene gerne vil hen på tur, får det enkelte barn mulighed for at blive set og hørt.

Når vi ser, hvad barnet/børnene er optaget af og understøtter processen, og giver dem mulighed for tid og fordybelse. Når børnene eksperimenterer med maling, konsistens og forskellige valg af materialer. Det er pædagogens ansvar at sørge for at materialer er tilgængelige.

Børnene begynder at have en kulturel bevidsthed om hverdagens rutiner. Ved at vi gentager disse hver dag lærer børnene normer og hvordan man deltager i fællesskabet.